

**Forslag til handlings- og økonomiplan 2014-2017
for Trondheim kommune
med budsjett 2014**

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet

1 SKATTE- OG BUDSJETTVEDTAK

1.1 Skattevedtak

For inntekts- og formuesskatt skal høyest tillatte skattesats legges til grunn

Eiendomsskatt utskrives med kroner 5,40 for hver kroner 1 000 av takstverdien på eiendommer. Alle godkjente boligenheter for eiendomsskatt gis et bunnfradrag på kroner 600 000.

1.2 Budsjettvedtak

Rådmannens forslag til budsjettvedtak spesifisert i tilleggsnotat til bystyret fra rådmannen av 18.11.2013 vedtas med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet.

Bystyret gir sin tilslutning til rådmannens forslag til økonomiplan 2013 – 2016 med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet.

Verbale forslag sist i heftet legges frem for selvstendig behandling i komiteer og bystyret.

2 INNLEDNING

Dette budsjettforslaget viser at det er mulig å skape gode tjenester for folk i Trondheim også i økonomisk krevende tider. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet har gjennom forslag til effektiviseringer av kommunens drift funnet rom til å styrke kunnskapsformidlingen i skolen, kvaliteten i eldreomsorgen og til å sikre barn som opplever omsorgssvikt riktig hjelp i rett tid. Vi sikrer byens rusmisbrukere lettere tilgang til behandling og våre funksjonshemmede bedre og mer individuelt tilrettelagte dagtilbud. Vårt budsjettforslag viser at dersom det finnes politisk vilje til å ta i bruk nye ideer og bedre løsninger er det rom for å skape gode tjenester og en trygg by.

Antall innbyggere i Trondheim fortsetter å øke. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ser med glede på at Trondheim vokser og at flere mennesker velger å bo, jobbe og leve i Trondheim. Det viser at byen vår er et godt sted å bo, som tiltrekker seg både innbyggere og næringsliv. Både fødselstall og mennesker fra både inn- og utland som flytter til Trondheim gir vekst i befolkningen. Dette innebærer store muligheter for Trondheim som by og for Trondheim som motor i regionen når det gjelder å utdanne og beholde kompetanse, tilgang på arbeidskraft og et potensiale for å skape bedrifter og arbeidsplasser. Trondheim skal fortsette å være en attraktiv by for flere. Veksten i Trondheim er med på å styrke befolkningsutviklingen i hele landsdelen, og bidrar til å trekke ressurser til både byen, byregionen og hele Trøndelag. Kommunen må legge til rette for at byen vokser på en måte som tar vare på gode bomiljø, legger til rette for gode nye, nabolag, miljøvennlig utvikling og bidrar til å videreutvikle byens attraktivitet for næringslivet. Samtidig gir veksten utfordringer, det må tas store økonomiske løft for å sikre gode tjenester til alle innbyggere som trenger kommunens bistand på ulike områder. Dette budsjettforslaget legger til rette for en kommune som håndterer befolkningsveksten på en god måte.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er svært opptatt av å sikre velferden både i budsjettet for 2014, og i årene som kommer. Derfor er dette et svært nøkternt budsjettforslag, hvor våre forslag til inndekninger er større enn forslagene til utgiftsøkninger. Vi vil ha en kommune med robust økonomi som kan gi alle innbyggere trygghet for gode tjenester. Erfaringene med kutt som rammer byens svakeste under de rødgrønne partienes styring av byen viser hvor viktig nettopp økonomisk ansvarlighet og evne til prioritering er.

3 SKOLE

Mye er bra i Trondheimsskolen, men mye kan også bli bedre. Vårt mål er at alle barn som går ut av grunnskolen i Trondheim skal beherske de grunnleggende ferdighetene og at alle elever fra Trondheim som tar videregående skal ha fullført innen fem år. Skolen er kanskje den aller viktigste arena vi har for å utjevne sosiale forskjeller. Elevenes resultater i trondheimsskolen er i dag alt for avhengig av foreldrenes utdanningsnivå og sosiale status. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil ha en skole hvor det er elevenes egen innsats som avgjør hvor godt de lykkes, uavhengig av familiebakgrunn.

3.1 Kompetanseløft for lærere: 2 millioner

Rådmannen foreslår en reduksjon i den samlede potten til etter- og videreutdanning, gjennom å kutte to millioner i videreutdanning og øke etterutdanning med en million. Begge deler er viktig: Videreutdanning gir ny formell kompetanse på universitets- og høgsolenivå. Slik utdanning er underlagt eksamens- og vurderingsordninger og gir uttelling i form av studiepoeng innenfor eller utenfor gradssystemet. Etterutdanning er kortere kurs som sikter mot fornyelse og ajourføring av en grunnutdanning, uten å gi formell kompetanse i form av studiepoeng – eksempelvis timebasert kurs- eller seminarvirksomhet. Men det er videreutdanningen som gir lærerne styrket fagkompetanse som trengs for å kunne formidle fagene enda bedre til elevene. Regjeringens budsjett reduserer kommunens andel av kostnadene slik at antall lærere som tar videreutdanning kan økes med 100 % for realfag og 25 % for andre fag. Vi øker innsatsen ytterligere forslag med to millioner i 2014, og fire millioner i året hvert år resten av planperioden.

3.2 Tidlig innsats: 4 millioner

Styrket innsats tidlig i barneskolen bidrar til at flere elever lykkes i hele skoleløpet. Dette krever at det er tilgang på tilstrekkelig med gode lærere i denne kritiske tiden for elevene. Vi setter av en

egen pott til tidlig innsats. Rådmannen skal fordele ressursene ut fra hvor behovet vurderes som størst. Vi setter av fire millioner i året til formålet i hele planperioden.

3.3 Fraværsgenter: 2 millioner

Et av resultatene i kvalitetsmeldingen var at fraværet i ungdomsskolen er langt høyere enn i de lavere trinnene, og det ugyldige fraværet utgjør hele 22 prosent av dagsfraværet og 56 prosent av timefraværet på ungdomsskolen. Ved Huseby skole og i Oslo er det gjennomført forsøk med egne ansatte som følger opp elever i ungdomsskolen som er borte fra skolen, med gode resultater. Vi setter av en pott for å kunne videreføre ordningen ved Huseby, samtidig som det blir mulig for flere skoler å innføre den. Skoler som ønsker å innføre tiltaket søker rådmannen om midler fra potten. Vi setter av to millioner kroner i året til ordningen i hele planperioden.

3.4 Leksehjelp i ungdomsskolen: 2 millioner

Rapporten ”Prestasjonsforskjeller i Kunnskapsløftets første år”(Anders Bakken 2010) avdekker at prestasjonsforskjellene mellom elever som har foreldre med ulikt utdanningsnivå øker gjennom ungdomstrinnet. For å utjevne noen av disse forskjellene prøves det ut en ordning med leksehjelp på ungdomsskoler som skårer under gjennomsnittet på de nasjonale prøvene. Leksehjelpen skal utføres av en lærer, og det understrekes at leksehjelpen skal frem til de elevene som trenger det mest. Vi setter av to millioner i året til ordningen i hele planperioden.

3.5 Administrativ ressurs i skolen: 1 million

For noen år siden ble den administrative ressursen i skolen redusert av de rødgrønne under dekke av å skulle medføre økt lærertetthet. Tiltaket har ikke virket etter hensikten, og ble da også med rette kritisert av oss i opposisjonen. Rådmannen retter opp dette nå. Vi har imidlertid merket oss signalet fra rektorer og lærere om at det brukes for mye tid på rent administrative oppgaver i skolen. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet setter derfor av en egen pott for å styrke administrasjonsressursen på skolene, og forutsetter at dette går til å avlaste særlig rektor i arbeidet med å lede sine enheter. Vi setter av en million i året til formålet.

3.6 Kvalitetsportal: 1 million

Bystyret vedtar å etablere en nettbasert kvalitetsportal der det gis tilgang til all relevant informasjon om skolene i kommunen, deriblant funnene i Trondheim kommunes kvalitetsmelding. I tillegg skal portalen gi informasjon om skolenes faglige resultater. På denne måten vil resultatene kunne legges frem fortløpende.

3.7 Teknologisk skolesekk

Bystyret er glade for at regjeringen ser ut til å ville innføre en ”teknologisk skolesekk” i grunnskolen etter mønster av den kulturelle skolesekken. Bystyret mener Trondheim, med våre teknologimiljøer, er spesielt godt egnet til å kunne være en pilotkommune for dette tiltaket. Bystyret ber derfor staten sette i gang et pilotprosjekt med teknologisk skolesekk i Trondheim. Vitensentrene, Forskerfabrikken og Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen kan være andre aktuelle samarbeidspartnere.

3.8 Kompetanseplan i skolen

For å kunne gi lærerne mer treffsikker etter- og videreutdanning ønsker Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet at kommunen skal utvikle en kompetanseplan for basisfagene som angir tidspunkt for når lærerne i trondheimsskolen kan forventes å ha fordypning i de fagene de underviser i. Videre skal kommunen registrere antall studiepoeng og realkompetanse for å få et bedre grunnlag for å vurdere i hvilke fag behovet for videreutdanning er størst.

3.9 Teach First

Trondheimsskolen skal ha høye ambisjoner for sine elever. Til det trengs de aller beste lærerne med høye ambisjoner på vegne av seg selv og sine elever, og som er i stand til å utøve godt lederskap i klasserommet for å skape gode læringsresultater. Bystyret vil innføre prosjektet Teach first, et traineeprogram hvor dyktige kandidater fra andre utdanninger får prøve ut læreryrket. Skolene som har Teach first-kandidater, knytter bånd til nærings- og samfunnsliv og nye yrkesgrupper får innsikt i skolesektorens utfordringer.

3.10 Realfaglinje

For å stimulere barns interesse for realfag, og skape variasjon i skoletilbudet, vil Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet etablere en realfaglinje på en av kommunens ungdomsskoler i tett samarbeid med lokalt næringsliv og teknologibedriftene i området.

3.11 Lederavtalen for rektorene

Tall fra YS's arbeidslivsbarometer 2011 viser at 75 prosent av norske skoleledere mener de har fått flere og mer komplekse arbeidsoppgaver de siste årene. Statlig styringsiver har resultert i stadig nye forskrifter med nye oppgaver - nesten 100 de siste seks årene, mens kommunene har overlatt ansvaret for skolene til rektor. Lederavtalene for rektorene skal gjennomgås for å forenkle dagens ordning.

3.12 Skolebygg

I bystyresak 142/13, Investeringsbehov skolebygg 2013 -2025, ble det vedtatt en rekkefølge for utbygging av skolebygg i Trondheim for årene fremover:

1. Spongdal m/hall
2. Bispehaugen
3. Åsveien m/hall
4. Brundalen u/hall
5. Lade barneskole
6. Sjetne, uten hall
7. Huseby, Kolstad, Saupstad
8. Ranheim/Charlottenlund og Brøset

Saken viste at det er betydelige utfordringer ved mange av byens skolebygg. Det benyttes blant annet paviljonger som er lite egnet til undervisning. Alle skoler i Trondheim har formelt godkjente bygg, men realiteten er at hundrevis av elever stadig venter på å få rustet opp sin skole. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet understreker at rekkefølgen for skolebygg som ble vedtatt skal følges opp.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiets forslag til endringer for skolen i økonomiplanperioden:

	2014	2015	2016	2017	Sum
Kompetanseløft	2	4	4	4	14
Tidlig innsats	4	4	4	4	16
Fraværsgenter	2	2	2	2	8
Kvalitetsportal	1	1	1	1	4
Leksehjelp i ungdomsskolen	2	2	2	2	8
Administrativ ressurs i skolen	1	1	1	1	4
Sum	12	14	14	14	54

4 ELDREOMSORG

En god, trygg og verdig eldreomsorg er en av kommunens aller viktigste oppgaver. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet står fast på målsettingene om full sykehjemsdekning og styrking av hjemmebasert omsorg. I tillegg er vi opptatt av å heve kvaliteten på tjenestene. Vi ønsker også å la byens eldre selv få velge hvem som skal utføre hjemmetjenester for dem. Dette vil både gi økt kvalitet og sikrer råderetten over eget liv også når man er blitt eldre.

Kommunen skal sikre alle våre eldre trygghet for en god og verdig eldreomsorg den dagen de trenger det. Samtidig er mye er opp til de eldre selv. Lite slår et godt vennskap når det kommer til å utsette aldring, holde seg frisk og forlenge livet. Aktiv medvirkning fra pårørende og frivillige er med på å gjøre eldreomsorgen bedre, kommunen må legge til rette for godt samspill med dem. Svært mange eldre ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. Kommunen bør legge til rette for dette gjennom gode, trygge løsninger for hjemmebasert omsorg. Satsing på innovasjon og utvikling av helseteknologi kan gjøre det mulig for flere å bo hjemme lenger.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er enige i at bemanningen må styrkes, særlig på de tider av døgnet hvor bemanningen i dag er marginal. Det er positivt at rådmannen foreslår ny arbeidstidsordning med økt vekt på heltidsstillinger. Vi mener imidlertid økt grunnbemanning på våre helse- og velferdssenter også er nødvendig.

4.1 Styrket legedekning på sykehjemmene: 5 millioner

Ny forskning viser at det største problemet ved sykehjemmene er de medisinske. Det er manglende diagnostisering og feil medisiner. Over halvparten av beboerne på sykehjem har smerter som verken er diagnostisert eller behandlet. Under halvparten av pasienter med demens er ikke utredet. I gjennomsnitt får en sykehjemsbeboer åtte-ti ulike legemidler, og det uten dokumentasjon. Riktig medisiner og ernæring/drikke vil kunne bedre helsetilstanden til

beboerne. Livskvaliteten beboerne på sykehjem vil bli bedre ved å styrke legedekningen. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet foreslår derfor en styrking av legedekningen ved sykehjem, og setter av fem millioner i året i hele planperioden til formålet.

4.2 Styrket bemanning: 8 millioner

For å sikre god kvalitet på omsorgen må det være tilstrekkelig bemanning på jobb. De rødgrønnes ”15-månedersvedtak” gir kommunen betydelige utfordringer: Rådmannen har i flere omganger beskrevet hvordan det har ført til at det er vanskelig å få rett antall ansatte på jobb til en hver tid. Vi er bekymret for bemanningen på kveld og helg, og setter av en pott for å styrke bemanningen på disse tidene hvert år i planperioden.

4.3 Kompetanseheving: 1,5 millioner

På samme måte som i skolen er de ansattes kompetanse avgjørende for å sikre at tjenestene blir gode. Vi setter av 1,5 million i året til kompetansestyrking. Vi forutsetter at rådmannen bruker det første halvåret i 2014 til å kartlegge behovet for kompetanseheving i tjenestene, og utarbeide en plan for kompetansehevingen for de kommende årene.

4.4 Datasenter for eldre: 0,2 millioner

Mange eldre har stadig ikke tilgang på internett hjemmefra, og opplever det som en utfordring at stadig flere offentlige og private tjenester forutsetter elektronisk kommunikasjon. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil derfor støtte opprettelsen av et datasenter for eldre, hvor de kan gå for å få bistand med dette. Vi setter av 0,2 millioner til formålet hvert år i planperioden. Tilbudet forutsetter en viss egenbetaling fra brukerne.

4.5 Dagtilbud for demente

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet foreslo i budsjettforslaget for 2013 en betydelig styrking av dagtilbudet for demente. Vi konstaterer med glede at rådmannen har kommet oss i møte, og foreslår en styrking av dette viktige tilbudet.

4.6 Kvalitet i sykehjem

Det skal innføres et kvalitetssystem for eldreomsorgen, som er åpent og tilgjengelig for alle interesserte - ansatte, brukere, pårørende, journalister og politikere. På denne måten kan en foreta objektive sammenlikninger mellom sykehjem og finne veier til forbedringer av tjenestene, samt sikre etterprøvbare måltall for tjenestene. Dette ble innført i Oslo i 2004 og gjennomføres hvert år. Målingene skal si noe om den faktiske helsetilstanden hos beboerne. Eksempel på slike objektive indikatorer kan være: Trykksår, stivnede ledd, fall, vekttap, kognitiv funksjon og depresjon.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiets forslag til endringer for eldreomsorgen i økonomiplanperioden:

	2014	2015	2016	2017	Sum
Legedekning sykehjem	5	5	5	5	20
Styrket bemanning	8	8	8	8	32
Styrket kompetanse	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Datasenter for eldre	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
Sum	14,7	14,7	14,7	14,7	58,8

5 BARNEVERN

De fleste barn og unge har gode oppvekstvilkår i kommunen vår. Men dessverre utsettes mange barn for omsorgssvikt. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er fortsatt bekymret for økningen i antall akutt plasseringer av barn i kommunen vår. Våre partier er derfor sterkt uenig i rådmannens forslag om millionkutt i tiltak for å hjelpe familier i deres hjemmesituasjon. Tidlig og riktig hjelp er ofte avgjørende for å unngå akutt plasseringer og omsorgsovertagelser. En økt satsning på familiesentre vil være et viktig forebyggende tiltak i den sammenheng.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er glade for å ha fått gjennomslag for at kommunen nå årlig gir ut en kvalitetsmelding for barnevernet. En slik melding gir oss nyttig informasjon om situasjonen på dette viktige området.

Etter initiativ fra Høyre gjennomførte NTNU Samfunnsforskning i 2012 brukerundersøkelsen *”Foreldre og barns erfaringer i møte med barneverntjenesten i Trondheim kommune”*. Undersøkelsen viste at brukerne både hadde positive og negative erfaringer med kommunen. De som hadde barn i fosterhjem var mer kritiske enn de som hadde tiltak i hjemmet. De som var misfornøyde beskrev at de hadde en følelse av mangel på respekt. Familier som hadde hjelpetiltak meldte at skepsisen ble mindre til barnevernet når de så at tiltakene hadde effekt. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener Trondheim kommune må arbeide kontinuerlig med å heve kvaliteten på kommunikasjon og samhandling mellom barneverntjenesten og familiene.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil nok en gang understreke at kommunen har en lovbestemt plikt til å gi barn den hjelpen de har behov for uavhengig av kommunens økonomi. Det er alltid barnets beste som skal legges til grunn når man velger tiltak for det enkelte barn.

5.1 **Barnets beste skal avgjøre: 5,3 millioner**

I de tilfeller hvor hjelp innenfor familien ikke er tilstrekkelig, og barn og unge trenger en ny omsorgsbasis, skal de få det. Da skal barnets beste styre bruken av virkemidler, og avgjøre om

barnet skal bo i fosterhjem eller har behov for hjelp i en institusjon. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet kan derfor ikke gå med på rådmannens ønske å saldere budsjettet med kutt i tiltak. Dette er kutt som strider mot forutsetningen om at det er det enkelte barns behov som skal avgjøre hvilket tiltak som skal settes inn – ikke kommunens økonomi. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil ikke saldere budsjettet på barnas bekostning og fjerner rådmannens kutt hvert år i planperioden. Våre partier understreker for øvrig at kommunen alltid må vurdere å plassere barnet i familiens nettverk dersom de biologiske foreldrene ikke kan gi god nok omsorg.

5.2 Fosterhjem, rekruttering og rådgivning: 0,7 millioner

Behovet for fosterhjem har økt de siste årene og det har vært et problem for kommunen å rekruttere nok familier som kan ta på seg denne viktige oppgaven. Kommunen må samarbeide med frivillige organisasjoner og andre som har erfaring og kompetanse i rekrutteringsarbeidet, slik at barn som trenger en ny omsorgsbasis kan få dette så raskt som mulig. Mange eksisterende fosterfamilier har uttrykt ønske om en bedre oppfølging og rådgivning fra kommunens side. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener det er viktig at kommunen har kapasitet til å ta seg av dette for å heve kompetansen hos fosterfamiliene og for å unngå slitasje og uverdige bytter av omsorgsbasis for barna.

5.3 Brukerundersøkelser: 0,4 millioner i 2017

Rådmannen hadde opprinnelig planlagt å gjennomføre jevnlig brukersundersøkelser, men dette ble dessverre kuttet i budsjettene fra det rødgrønne flertallet i bystyret. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil sikre at tjenestene forbedres gjennom evaluering og tilbakemeldinger fra brukerne og legger derfor inn midler til at det gjennomføres en ny brukersundersøkelse i økonomiplanperioden. Vi setter av 0,4 millioner i 2017.

5.4 Bedre oppfølging av skolegang for barnevernsbarn

I sin siste revisjonsrapport viser Riksrevisjonen at uklart ansvar mellom to departement har ført til at barn i barnevernet faller mellom to stoler og ikke alltid får den skolegangen de har krav på. I tillegg utgjør ustabile rammer og stadige bytter av skole en risikofaktor, ikke minst for barn som i mange tilfeller har vært utsatt for relasjonsbrudd og omsorgssvikt. Rådmannen bes derfor om å legge frem en sak hvor kommunens oppfølging av barnevernsbarn drøftes. Rådmannen skal videre vurdere hvordan kommunen kan sørge for at færrest mulig barn under barnevernet bytter skole og/eller omsorgsbasis.

5.5 Ambulerende team

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker at det skal etableres tverrfaglig ambulerende team i kommunen som spesielt retter innsatsen mot de barna som lever under de mest dramatiske forholdene. Et akutteam kan bidra til å redusere den store veksten som har vært av akuttvedtak den siste tiden. Rådmannen bes utrede organiseringen av et slikt team. Rådmannen bes vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å inngå et samarbeid med andre kommuner om denne innsatsordningen.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiets forslag til endringer for barnevernet i økonomiplanperioden:

	2014	2015	2016	2017	Sum
Barnas beste skal avgjøre	5,3	12	12	12	41,3
Brukerundersøkelser	0	0	0	0,4	0,4
Fosterhjem	0,7	0	0	0	0
Sum	6	12	12	12,4	41,7

6 TILBUD TIL RUSMISBRUKERE

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker at Trondheim kommune skal ha et ambisiøst og offensivt tilbud til rusmisbrukere. Et alvorlig rusproblem er noe av det verste som kan ramme et menneske. En setter sitt eget liv i fare, mister muligheten til å delta i normalt arbeidsliv og de fleste får betydelige utfordringer både med helse og i sine forhold til nær familie og venner. I tillegg medfører rusmisbruk enorme kostnader for samfunnet for øvrig. Mange rusmisbrukere trenger svært mange tjenester fra det offentlige for å kunne dekke de mest grunnleggende behov i hverdagen.

6.1 **Styrket kjøp av plasser i rusomsorgen: 1 millioner**

Det er for lang ventetid på rusbehandling. Når rusmisbrukere endelig blir motivert til å komme ut av misbruket haster det med å komme i behandling. I tillegg vet vi at rusmisbrukere er svært forskjellige, og har behov for mange forskjellige behandlingstilbud for å finne et som passer nettopp seg. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet setter derfor av en million i året til styrke kjøp av plasser i rusbehandling.

6.2 **Stavne arbeid og kompetanse: 1,3 millioner**

Rådmannen foreslår å kutte i Stavne arbeid og kompetanse. Dette medfører en alvorlig reduksjon i tilbudet til unge rusavhengige (SAMUR). Dette tilbudet betjener 40 ungdommer, ti i alderen 16 til 18 år og tretti mellom 18 og 23 år. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet frykter konsekvensen av dette kuttet blir at unge mennesker ikke klarer å komme seg ut av rusmisbruk, med de konsekvenser det har både for den enkelte, deres nærmeste og samfunnet som sådan. Vi foreslår derfor å stanse kuttet i SAMUR.

6.3 **Kommunalt rusarbeid: 1 million**

Rådmannen foreslo i budsjettet for 2013 å redusere det kommunale rusarbeidet med 1 million kroner i året fra 2014. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet gikk mot dette kuttet, og står ved dette i den kommende økonomiplanperioden. Vi vil styrke, ikke svekke tilbudet til rusmisbrukere.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiets forslag til endringer for rusomsorgen i økonomiplanperioden:

	2014	2015	2016	2017	Sum
Kjøp av plasser i rusbehandling	1	1	1	1	4
SAMUR	1,3	1,3	1,3	1,3	5,2
Kommunal rusarbeid	1	1	1	1	4
Sum	3,3	3,3	3,3	3,3	13,2

7 ANNEN OMSORG

7.1 Psykisk helsevern for studenter: 500.000,-

I valgkampen i 2011 skrev samtlige partier i bystyret unntatt et under på en avtale med Studenttinget om at kommunen skal gi tilskudd til psykisk helsevern for studentene på en halv million i året. Denne avtalen ble brutt av det rødgrønne flertallet allerede i første budsjett etter valget. Behovet for psykiske tjenester til studenter vokser. Vi står ved avtalen som ble underskrevet og bevilger 0,5 millioner årlig til psykisk helsevern for studenter.

7.2 Dagtilbud for psykisk utviklingshemmede: 4 millioner

Aktivitetstilbudet til psykisk utviklingshemmede er de senere årene blitt vridd fra individuelle tiltak til tilbud til grupper. Dette er en utfordring for en gruppe med til dels med individuelle og varierende behov enn den øvrige befolkningen. Det er uverdig å bruke tilbudet til byens aller svakeste innbyggere kuttpost. Vi foreslår å starte en opptrapping av tilbudet i 2014 på fire millioner, som økes til 6 millioner de to siste årene i planperioden.

7.3 Samarbeidsforum: 200.000,-

Kirkens Bymisjons "Batteriet" har tatt til orde for å etablere et brukerråd etter modell fra samarbeidsforum i Oslo. Representanter fra forskjellige organisasjoner skal samarbeide på tvers og velger selv hva de ønsker å ta opp. Hovedfokus er minoritet, rus, psykisk helse og funksjonshemming. Innspillene kommer fra nedenfra basert på erfaringer fra brukerne. Batteriet er tilrettelegger og sekretariat. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker å styrke likemannsarbeidet på disse feltene. Dette er en oppfølging av fattigdomsplanen som ble vedtatt i bystyret i januar 2013. Vi foreslår derfor å støtte utredning av et slikt samarbeidsforum i 2014 med 200.000, og deretter et årlig driftstilskudd på 300.000,-.

7.4 Rådgivingstjenesten for døve og døvblinde: 300.000

I en uttalelse fra Brukerrådet for rådgivingstjenesten for døve og døvblinde av 14. november fremkommer det "Rådgivingstjenesten for døve og døvblinde (er) de siste to år blitt redusert fra 3,5 til 2 årsverk. Dette betyr en stillingsreduksjon på 45% på to år." Videre skriver de at antall brukere "har økt fra 94 brukere i 2012 til 117 brukere i 2013". Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener tjenesten må styrkes ut over rådmannens forslag, og foreslår en økning på 300.000 årlig i hele planperioden.

7.5 Arbeid mot ekstremisme

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener arbeidet for å inkludere innvandrere stort sett lykkes godt i Trondheim, både takket være god innsats fra frivillige og offentlige aktører. Samtidig er vi bekymret over meldinger i mediene om at ungdommer reiser fra Norge for å ta del i konflikter i utlandet. De setter eget liv på spill, og risikerer også å bli skadet både fysisk og psykisk. De som deltar i væpnede konflikter kan også bli rekruttert til ekstreme bevegelser, med den risiko det innebærer både for den enkelte og for samfunnet. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet viser til kortspørsmål fra Høyre i bystyrets møte i oktober, og ber rådmannen orientere formannskapet om status i arbeidet for integrering og inkludering av innvandrere.

7.6 Flyktninger og den prekære bolig mangelen

Rådmannen har som målsetting at Trondheim kommune bosetter 250 flyktninger hvorav 18 enslige mindreårige i 2014. Dette betyr at Trondheim ikke har noe mål om å bidra i den nasjonale målsettingen om å få ned antallet på om lag 5000 bosettingsklare flyktninger som i dag sitter på asylmottak. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet slutter seg i utgangspunktet til rådmannens forslag til antall flyktninger kommunen skal ta i mot, men understreker samtidig at kommunen

må være forberedt på å måtte øke antallet, blant annet som følge av økt tilstrømning av flyktninger fra borgerkrigen i Syria. Økt behov for flere bosetting og flere familieinnvandringer utfordrer det kommunale bosettingsapparatet. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener Trondheim kommune må leie flere utleieboliger for å møte de store bosettingsutfordringene. Potensialet i det private boligmarkedet må benyttes i mye større grad med blant annet tilpassede ordninger med depositum. Rådmannen varsler også større bruk av kontrollert selvbosetting og dette kan redusere presset på kommunale utleieboliger, samtidig som kommunen kan få mulighet til å bosette flere flyktninger.

7.7 Mangel på kommunale boliger

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil gjennomføre et krafttak for at køen for innflytting i kommunale utleieboliger går ned i antall og lengde. Leie av flere boenheter, utflytting for de som strengt tatt ikke har behov for kommunal bolig og ikke minst få slutt på hotellopphold over lang tid er tiltak som i sum vil bedre økonomien på dette området. En strategi som utelukkende bygger på at kommunen skal eie alle boliger kan både legge beslag på betydelige kommunale midler og være lite fleksibel hvis behovet endres.

7.8 Boliger for psykisk utviklingshemmede

Det har vært en klar politisk målsetting at ingen unge psykisk utviklingshemmede skal vente på egen bolig etter 2015. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil nøye overvåke at rådmannens tiltak for denne faktisk når målet. Av de 41 som i dag står i denne køen skal det ikke være noen som venter på bolig utover 2015.

7.9 En inkluderende midtby

En midtby hvor vi også har toleranse for annerledesheten er en vennligere midtby for alle. De som av ulike grunner har det vanskelig er velkommen i Midtbyen. Det kan skje ved å skape møtesteder på tvers, arrangere inkluderende signalarrangementer og gi gratisbilletter til kulturarrangementer til de som har det vanskelig.

7.10 Helsesøstertjenesten

I budsjettforslaget for 2013 foreslo vi en betydelig styrking av helsesøstertjenesten. De rødgrønne fulgte oss på dette, og rådmannen har lagt dette inn i budsjett- og økonomiplan. Dette er vi glade for, helsesøstrene er en svært viktig del av kommunens førstelinjetilbud til barn og unge. Helsesøstrenes arbeid avdekker og forebygger helseproblemer og er et av kommunens viktigste verktøy for å avdekke og forebygge omsorgssvik.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiets forslag til endringer i økonomiplanperioden:

	2014	2015	2016	2017	Sum
Psykisk helsevern studenter	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Dagtilbud psykisk utviklingshemmede	4	4	6	6	20
Rådgivingstj. for døve og døvblinde	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2
Samarbeidsforum	0,2	0,3	0,3	0,3	1,1
Sum	5	5,1	7,1	7,1	24,3

8 KULTUR

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker å bidra til en ny kulturbølge i Trondheim ved en målrettet satsing. Bevilningene til de store institusjonene sikres fra kulturdepartementet gjennom ordningen med knutepunktinstitusjoner, men det er viktig at Trondheim kommune får påvirke prioriteringene. Det er imidlertid også behov for en satsing på det frie og det frivillige kulturlivet fra kommunens side. Våre partier er også opptatt av å belønne positive initiativ innen kunst- og kulturfeltet og slik utløse private bidrag og stort engasjement. I tillegg har vi en spesiell satsing på vitalisering av Midtbyen.

8.1 Etablering av en utstyrsstøtteordning for byens scener: 300.000

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker å støtte anskaffelse av utstyr til byens scener og slik bidra til lavere arrangementskostnader, noe som kommer arrangørene og kulturlivet for øvrig til gode. Ved fordeling av midlene prioriteres de scenene som fra før ikke får økonomisk støtte fra Trondheim kommune, som for eksempel Byscenen.

8.2 Norsk Teaterråd Sør-Trøndelag: 100.000

Norsk Teaterråd Sør-Trøndelag er en ny organisasjon for amatørteater i Sør-Trøndelag. Organisasjonen ble startet høsten 2011 som en reaksjon på avviklingen av Sør-Trøndelag Teaterverksted. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil markere hvor viktig en slik nettverksorganisasjon er for amatørteatervirksomheten i landets ledende fylke for amatørteater.

8.3 Art Scene Trondheim: 100.000

Art Scene Trondheim har på få år bygd opp en ”virtuell kunsthall” med kunstkritikk og kunstdebatt. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener denne virksomheten er viktig for å styrke kunstmiljøet i byen og for å skape en fri debatt. Samtidig har Art Scene Trondheim blitt en viktig

nasjonal aktør og bidrar slik til å skape en motvekt mot sentraliseringen til Oslo. Partiene vil derfor gi AST fast plass på budsjettet.

8.4 Korsvikaspillet: 200.000

Korsvikaspillet/Håkon og Kark er byens eneste ”byspill”. I naturarenaen på Lade formidler profesjonelle skuespillere, amatører og sangere viktige begivenheter fra by- og Norgeshistorien. I de senere årene har innslaget av barn og unge økt betraktelig, og friluftsspillet er blitt en viktig kulturarena nettopp for denne målgruppen. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker å støtte dette friluftsspillet med en fast post på budsjettet.

8.5 Trondheim Kulturnettverk: 100.000

Trondheim kulturnettverk (TKN) er en selvstendig og uavhengig nettverksorganisasjon for fritidskulturlivet i Trondheim. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet. Vi ønsker å styrke dette viktige arbeidet.

8.6 Rettsmuseet: 100.000

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker at Trondheim kommune skal bidra i en startfase slik at vi sikrer at et rettsmuseum kan videreutvikles innenfor Museene i Sør-Trøndelag (MIST). Vi setter av 100.000 til formålet i 2014.

8.7 Jødisk Museum: 50.000

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker å være en pådriver for å sikre Jødisk Museum fast plass på statsbudsjettet via MIST. Museet har i flere år fått et økonomisk tilskudd på kr 250.000. Våre partier vil øke dette med 50.000 for å kompensere for flere års prisstigning og for å gi et klart signal til statlige myndigheter om at det er viktig å ta vare på den jødiske kulturarven.

8.8 Vitensenteret: 200.000

Rådmannen kutter i bevilgningene til Vitensenteret med 100.000 kroner samtidig som det er behov for en sterk satsing på naturvitenskap og realfag. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil fjerne kuttet og i stedet øke støtten til Vitensenteret og setter av 200.000 kroner til dette formålet.

8.9 Arrangementsfond: 1 million

Trondheim trenger et arrangementsfond som kan gå inn og avlaste risiko for arrangører, spesielt ved store arrangementer. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener at et slikt fond kan gjøre det lettere å få store konserter og andre arrangementer til Trondheim og vil derfor sette av en million kroner på budsjettet som en startbevilgning til et slikt fond. I tillegg forutsettes det at både fylkeskommunen og private aktører går inn i et spleiselag for å bygge opp et slikt fond.

8.10 Rosendal Teater: 300.000

Regjeringen har økt bevilgningene til de programmerende scenene og for å sikre at Teaterhuset Avant Garden mottar sin andel av denne bevilgningen er det viktig at også Trondheim kommune følger opp. Planene om flytting til Rosendal Teater vil gjøre det nødvendig med ytterligere bevilgninger og Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er innstilt på å følge opp med nødvendige vedtak når saken er ytterligere opplyst i tråd med vedtak i formannskapet. Trondheim som teaterby er avhengig av et mangfoldig teatermiljø og Rosendal Teater vil bidra til det.

8.11 Festivalene: 501.000

I rådmannens budsjettforslag kuttes støtten til festivalene med 501.000 kroner. Trondheim er en festivalby med små og store festivaler nesten året rundt. Dette er et flott tilbud til byens innbyggere, men de er også viktig for spesielt det frie kunst- og kulturfeltet. Høyre, Venstre og

pensjonistpartiet ønsker derfor å rette opp rådmannens kutt. Dette gjelder Trondheim Jazzfestival, Latinfestivalen, Nidaros Bluesfestival, Meta Morph, Pstereo, Kosmorama og Transform.

8.12 Tempo: 90.000 Midtnorsk Jazzsenter: 30.000

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er fornøyd med at Rådmannen følger opp vårt budsjettforslag for 2013 med å øke bevilgningene til Tempo og Midtnorsk Jazzsenter på bekostning av MINK. MINK har i dag fem medlemsorganisasjoner, hvorav to er lokalisert i Trondheim. Ved å fordele midlene direkte til disse overlates det til aktørene selv å bestemme hvor mye som skal brukes gjennom MINK. Rådmannen har imidlertid foretatt et reelt kutt i støtten til det rytmiske musikkfeltet ved å kutte 120.000 til MINK mens bare halvparten av kuttet i MINK tilføres Tempo og MNJ. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil derfor øke bevilgningene med 30.000 kroner til hver av disse utover rådmannens forslag. I tillegg har Tempo flyttet fra Buranhus, hvor kommunen som huseier dekket husleien. Partiene vil derfor øke bevilgningene med 60.000 kroner ekstra. Rådmannen bes om å gå i dialog med Kulturrådet for å avklare hvorvidt kulturrådets bevilgning til MINK/Det rytmiske musikkfeltet forutsetter kommunal bevilgning til MINK og om nødvendig justere bevilgningene til MINK/TEMPO/MNJ i tråd med kravene fra Kulturrådet.

8.13 Kultur i Midtbyen: 250.000

Midtbyen skal være en arena for spontane og planlagte kulturtiltak med færrest mulig restriksjoner. En ny støtteordning med raskt svar og lite søknadsbyråkrati etableres for tiltak i Midtbyen. Høyre, Venstre og pensjonistpartiet vil sette av 500.000 kroner på budsjettet for 2014 og ved hjelp av bidrag fra private bidragsytere kan beløpet minst kan doubles.

8.14 Tilskudd til profesjonelle/handlingsprogram for kunst: 250.000

Rådmannen påpeker selv at forslaget til bevilgning på dette feltet ikke følger opp bystyrets vedtatte handlingsplan for kunst. Denne budsjettposten er svekket av rådmannen gjennom omdisponering til andre budsjettposter. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil styrke disse bevilgningene fordi det vil utløse stor aktivitet på det profesjonelle kunstfeltet.

8.15 Tilskudd til fritidskulturlivet: 250.000

Økt frivillighet er ikke bare en verdi i seg selv, men kan også bidra til å løse andre samfunnsutfordringer. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker å stimulere virksomheten i de frivillige organisasjonene, ikke minst i bydelene, og vil derfor øke denne budsjettposten.

8.16 Fargespill: 100.000

Fargespill har vært arrangert to år i Trondheim med stor suksess. Det er et stort uforløst kulturelt og kunstnerisk potensial som ligger i det etnisk flerkulturelle Norge. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil belønne denne suksessen med fast plass på budsjettet.

8.17 Politiske ungdomspartier: 100.000

Rådmannen har kuttet hele bevilgningen til de politiske ungdomspartiene. FN's barnekonvensjon fastslår at barn og unge skal høres. Derfor er det viktig at partienes ungdomsorganisasjoner mottar økonomisk støtte og ikke gjøres avhengig av sine moderpartier. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil derfor sette av 100.000 kroner.

8.18 Fortidsminneforeningen: 200.000

Fortidsminneforeningen har en viktig funksjon i arbeidet for å ta vare på byens historie. Samtidig er det viktig å styrke de kritiske stemmene i kulturminnearbeidet. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker derfor å støtte Fortidsminneforeningen med 200.000 kroner.

8.19 Vitensenteret

Bystyret ønsker å legge trykk på arbeidet for å få realisert planene for nybygg på Kalvskinnet som også vil huse et nytt og utvidet vitensenter. Prosjektet avventes nå som en følge av arbeidet med ny og samlet NTNU campus. Bystyret ber rådmannen bidra til at planene om nybygg på Kalvskinnet blir realisert, uavhengig av hvilken campusløsning som blir valgt. Et moderne vitensenter er en viktig del av tilbudet i kunnskapsbyen Trondheim.

8.20 Utleie av ledige lokaler i hovedbiblioteket/styrking av bibliotekenes økonomi

Rådmannen følger i sitt budsjettforslag opp forslaget fra Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet fra fjorårets budsjettbehandling om å søke utleie av ledige lokaler i hovedbiblioteket. Bystyret ber rådmannen påskynde dette arbeidet for å styrke bibliotekets økonomi og slik følge opp regjeringens økte bevilgninger til bibliotekene.

8.21 Kjøp av tid i verkstedhallen

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet forutsetter at byens scener likestilles. Verkstedhallen har i en oppstartperiode mottatt støtte fra kommunen, men bør nå være i stand til å stå på egne bein. Kommunen skal derfor ikke lenger øremerke kjøp av tid til spesifikke lokaler, men overlate til leietagerne selv å velge de lokaler som er mest hensiktsmessig for dem.

8.22 Jødisk museum må bevares

Jødisk museum står i fare for nedleggelse. Museet vil da ikke kunne ta i mot skoleklasser, forskere og andre besøkende samtidig som en viktig historisk samling kan gå tapt. Museet mottar i dag noe økonomisk støtte fra Trondheim kommune, men er i hovedsak avhengig av store subsidier fra eieren, det Mosaiske Trossamfund. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener kommunen skal være en pådriver for fast statlig finansiering av museet slik at det kan gå inn i Museene i Sør-Trøndelag (MIST).

8.23 Årlig kulturmelding

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet har store ambisjoner på vegne av byens kulturliv. Derfor ønsker vi også å løfte kulturpolitikken i bystyret. Vi vil derfor at det innføres en årlig kulturmelding som behandles av bystyret. I meldingen skal det gjøres rede for resultatene av bystyrets bevilgninger til kulturlivet i byen, samt de ambisjoner og ønsker kulturlivet selv har for tiden fremover. Som et ledd i dette arbeidet ber bystyret om at det iverksettes årlige drøftinger mellom kommunen og staten om tilskuddene til knutepunktinstitusjonene.

8.24 Nytt museumsflaggskip

Både Trondheim Kunstmuseum og Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum har utfordringer knyttet til nåværende museumsbygg. Det er behov for større plass, tidels omfattende oppussing, tilrettelegging for universell utforming osv., og det er tidligere presentert utvidelsesplaner. Et felles museumsbygg kan bli et kulturelt flaggskip med nasjonal og internasjonal trekkraft og med mulighet for å samarbeide om felles funksjoner. Bystyret ønsker i samarbeid med MIST å sette i gang et forprosjekt for å utrede hvordan museenes fremtidige behov best kan løses, og om disse best kan løses i form av et felles museumsbygg for disse museene og kanskje også andre. Trondheim Kunstforenings behov må ivaretas gjennom dette prosjektet.

8.25 Litteraturhus

Litteraturmiljøet i Trondheim er bredt og voksende. Forfattere, tekstforfattere, bokbransje universitets- og forskningsmiljø og ikke minst bokelskere vil ha stor nytte og glede av et litteraturhus. Bystyret viser til at litteraturhusene i Oslo og Bergen har fått statlig støtte og at

Trondheim kommune må vise ambisjoner på dette feltet for å oppnå tilsvarende støtte. Bystyret ønsker derfor å stille seg bak et uavhengig litteraturhus med forankring i bokmiljøet.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiets forslag til endringer i økonomiplanperioden:

	2014	2015	2016	2017	Sum
Utstyrsstøtteordning	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2
Norsk Teaterråd Sør-Trøndelag	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Art Scene Trondheim	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Korsvikspillet	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
Trondheim Kulturnettverk	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Rettsmuseet	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Jødisk Museum	0,05	0,05	0,05	0,05	0,2
Vitensenteret	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
Arrangementsfond	1	0	0	0	1
Rosendal Teater	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2
Festivalene	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Tempo og Midtnorsk Jazz	0,12	0,12	0,12	0,12	0,48
Kultur i Midtbyen	0,25	0,25	0,25	0,25	1
Fritidskulturlivet	0,25	0,25	0,25	0,25	1
Fargespill	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Ungdomspartiene	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Fortidsminneforeningen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
Sum	3,97	2,97	2,97	2,97	12,88

9 IDRETT

Det er god grunn for Trondheim kommune til å dele idrettskretsens slagord og visjon ”best i toppen – størst i bredden”. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil bidra til at denne visjonen kan nås ved å prioritere bygging av anlegg. Dette må skje i samarbeide med idretten og private aktører. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet setter stor pris på det tette samarbeidet mellom kommunen og Idrettsrådet, og ønsker å fortsette og videreutvikle dette.

9.1 Drift av lagenes anlegg: 650.000

Antall anlegg som er bygd og drives av idrettslagene har økt betydelig de siste årene uten at kommunal støtte til drift av anleggene har økt tilsvarende. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil øke tilskuddet med 650.000 kroner og slik bidra til styrket klubbøkonomi, bedre tilbud til medlemmene og fortsatt økt utbygging i regi av lagene. Bystyret må få seg forelagt en sak om hvordan vi allerede i 2015 kan bidra mer til kommunal anleggsstøtte til eierne av idrettsarenaene. En omprioritering av midler til idretten, fritak for avgifter (For eksempel fritak for vannavgift for de som driver snøproduksjonsanlegg) og/ eller lavere pris for kjøp av tjenester fra kommunen.

9.2 Idrettsrådet: 20.000

Ved å koordinere idrettens interesser avlaster idrettsrådet kommunen for mange oppgaver. Rådmannen har i sitt budsjettforslag ikke fulgt opp avtalen om å indeksregulere tilskuddet til Idrettsrådet. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil øke tilskuddet til Idrettsrådet med 20.000.

9.3 Styrket vedlikehold av løyper: 200.000

Det rødgrønne flertallet har valgt å sette av ressurser til investering i utendørs treningsapparater. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener et forbedret vedlikehold av løypene i markaområdene vil være et tiltak som styrker folkehelsearbeidet langt bedre, og vil nå frem til langt flere brukere. Vi styrker derfor løypekjøring og vedlikeholdet av stier og løyper i markaområdene med 200.000,- i året. Konkret fører dette til at løypene kan kjøres opp en ekstra dag i uken i vinterhalvåret.

9.4 Investeringer – idrettshaller: 10 mill

Mangel på idrettshaller er kanskje den største hemsko for en utvikling av idrettstilbudet i Trondheim. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker derfor å bygge flere haller i samarbeid med idretten og private byggentreprenører. Ved å bringe entreprenøren tidlig inn planleggingen kan byggingen foretas langt mer rasjonelt og man finner bedre og billigere løsninger. Ved at entreprenøren får ansvar for både bygging og drift/vedlikehold velger man løsninger som mer rasjonell drift i hele byggets levetid.

Vi mener at Trondheim kommune i økonomiplanperioden bør ha som målsetting å bygge 4 nye hallflater utover de som allerede er planlagt eller under bygging. Idretten gis en sentral rolle i planlegging og gjennomføring av Idrettsløftet, og alle haller skal driftes av idretten etter kl 1600 og i helgene. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil øke investeringsbudsjettet for idrettshaller med 10 mill kr i 2014 og med 25 mill kr hvert av de påfølgende år i økonomiplanperioden.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiets forslag til endringer i økonomiplanperioden:

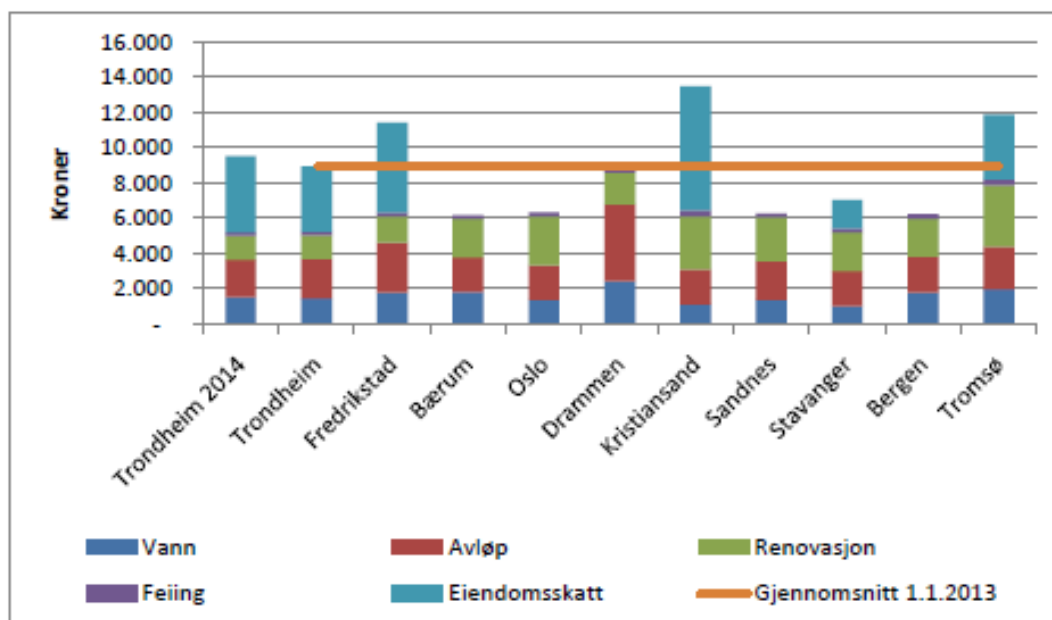
	2014	2015	2016	2017	Sum
Drift av lagenes anlegg	0,65	0,65	0,65	0,65	2,6
Idrettsrådet	0,02	0,02	0,02	0,02	0,08
Vedlikehold løyper	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8
Sum	0,87	0,87	0,87	0,87	3,48

10 NÆRINGSARBEID: 260.000

Rådmannen har foreslått en bevilgning på 260.000,- til Midt-Norge olje og gass (MOLGA). Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er kjent med at styret i MOLGA har foretatt betydelige endringer i driften. Vi mener dette arbeidet vil bli styrket dersom det løftes inn i det generelle arbeidet med næringsutvikling i tråd med strategisk næringsplan. Vi foreslår derfor å overføre denne bevilgningen til arbeidet med næringsutvikling under rådmannen.

11 EIENDOMSSKATT

Trondheim er en dyr by å bo i. Av de ti største kommunene i landet er bare Fredrikstad, Kristiansand og Tromsø dyrere for innbyggerne når man sammenligner de kommunale avgiftene og eiendomsskatten. Trondheim ligger over gjennomsnittet av disse kommunene (se tabell). Eiendomsskatten er en ren avgift på å bo i Trondheim, og betales av alle uavhengig av betalingsevne. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener økningen rådmannen har foreslått medfører en for stor samlet avgiftsbelastning på byens innbyggere, og foreslår derfor å beholde inntekten på dagens nivå i planperioden.

Vi konstaterer at bunnfradraget i eiendomsskatten er blitt holdt på samme nivå de siste ti årene. Dette betyr at når det nå gjennomføres en såkalt "kontorjustering" av takstvurderingen av boligene vil verdien av bunnfradraget i realiteten være betydelig mindre enn det var for ti år siden. Vi foreslår derfor å øke bunnfradraget til 600.000,- samtidig som promillesatsen for eiendomsskatten settes til 5,4. Det er en tett sammenheng mellom inntektsnivå og verdien på ens bolig. Dermed vil dette også være en endring som kommer særlig boligeiere med lav inntekt til gode, og er slik sett en endring med en betydelig sosial profil.

12 BYUTVIKLING OG MILJØ

12.1 Bevaring og vitalisering av brygger, bakgårder og veiter i Midtbyen: 500.000

I Kulturminneplanen ble det vedtatt å gjennomføre to forprosjekter for bevaring og vitalisering av bryggene og veitene/bakgårdene i Midtbyen uten at dette er gjenspeilt i rådmannens budsjettforslag. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet setter av 500.000 til dette formålet.

12.2 Vintervedlikehold: 5 millioner

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil at byen skal være fremkommelig også vinterstid. Dårlig vintervedlikehold medfører også en risiko i trafikken. Vi styrker posten for vintervedlikehold med fem millioner årlig.

12.3 Vedlikehold av kommunal eiendom: 10 millioner

Godt vedlikeholdte bygg og veier er en forutsetning for gode tjenester og fremkommelighet i byen. Dårlig vedlikehold fører til at pengene som i sin tid ble investert kan gå tapt, fordi slitasjen blir for stor til å la seg gjenopprette. Derfor bekymrer det oss når rådmannen foreslår å redusere opptrappingen av vedlikeholdet med 21 millioner kroner.

12.4 Forsøk med kommunalt ansvar for kollektivtrafikken

Trondheims innbyggere benytter seg av buss- og trikketilbudet i langt større grad enn tidligere. Dette mener Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er meget bra i et lokalt og globalt miljøperspektiv. Samtidig mener vi at det er meget viktig å videreutvikle tilbudet med flere avganger, raskere kjøretid og lavere pris. Erfaringene fra kollektivforsøket på starten av 2000-tallet var gode. Trondheim kommune bør derfor inngå et samarbeid med omlandkommunene for å ta over organisering av kollektivtilbudet fra fylkeskommunen. Dette bør organiseres som et forsøk i forbindelse med kommunereformen for å vise hvordan kommunalt ansvar for tjenesten kan bidra til styrking av tilbudet.

12.5 Biogass i kollektivtrafikken

Det er viktig at våre busser bruker drivstoff med lavest mulig utslipp av CO₂. Derfor må det komme på plass en ordning slik at bussene i hovedsak bruker biogass som drivstoff. Ca. 200 busser som i dag bruker naturgass bør så raskt som mulig over på biogass. Med dagens avgiftssystem er det ikke økonomi til å gjennomføre dette. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker at Trondheim skal bidra til å redusere norske CO₂-utslipp og lavere lokal forurensning. Høyre, Venstre og Pensjonistpartier mener staten bør vurdere en endring av avgiftsregimet for biogass og naturgass for å bidra til at biogass blir konkurransedyktig.

12.6 Flere ladepunkter for el-biler

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er svært fornøyd med at elbilsalget øker kraftig. Bystyret vedtok i 2009 at Trondheim kommune skulle ha 300 offentlige ladepunkt for elbiler i 2011. Dette målet ble langt fra nådd. Nå må det settes inn et ”støt” for å nå målet i 2015. Transnova er en finansieringskilde og Trondheim Parkering bør stå for planlegging, installering og drift av ladepunkt i fremtiden.

12.7 Saksbehandlingstid og service

Saksbehandlingstiden ved kommunens plan- og byggesakskontor er fortsatt for høy. Selv relativt kurante saker har lang liggetid og går ut over byens innbyggere og næringsliv. Rådmannen bes om å igangsette et arbeid for å få saksbehandlingstiden ned, samt ha stort fokus på veilederansvaret. Rådmannen bes om å sikre best mulig gjennomsiktighet i behandlingsprosessen gjennom enklere søkemuligheter for tiltakshavere.

12.8 En attraktiv Midtby for barn og familier

Ved å gjøre Midtbyen til et sted for barn med lekeapparater, sandkasser, aktiviteter og lignende gjør vi byen triveligere for alle. Barn er aksepterende og kontaktskapende, og bidrar slik til en vennlig by. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ønsker i årene fremover å prioritere tiltak som gjør Midtbyen attraktiv nettopp for barnefamilier.

12.9 Byomforming av Nyhavna og Brattøra

Nyhavna er med sine sentralt beliggende 500 da Trondheims mest spennende område for byutvikling. Kommunedelplanen for dette området er under utarbeidelse, det er viktig at arbeidet gis høy prioritet. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener også at det må settes fortgang i å få flyttet godsterminalen fra Brattøra for å åpne dette området for byomforming. Vi understreker at Trondheim kommune må ta en aktiv rolle i utvikling av denne nye bydelen som blant annet må ta mål av seg til både å skape og romme mange nye arbeidsplasser, boliger og kultur- og rekreasjonsområder i samråd med Trondheim Havn IKS og andre nærings- og eiendomsutviklere.

13 INVESTERINGSBUDSJETTET

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er svært opptatt av å sikre gode tjenester til en befolkning som vokser. Derfor må det investeres i kommunal infrastruktur som skoler, sykehjem, barnehager, veier, idrettsanlegg og kulturinstitusjoner som kunsthall. Vi står bak planene som er vedtatt av bystyret – som eldreplanen og planen for investeringer i skolesektoren.

Investeringene har imidlertid en kostnad: Kommunen må ta opp gjeld for å finansiere dem, og dette belaster i sin tur driftsbudsjettet gjennom at renter og avdrag. Dersom kommunens gjeld er for stor vil det medføre store problemer å skulle finansiere alle offentlige velferdstilbud som den

voksende befolkningen trenger. Dette var en av grunnen til at Høyre tok initiativ til kommunens handlingsregler i april 2009, som nå heldigvis er i ferd med å gi effekt for kommunens økonomi.

Selv om handlingsreglene nå gir effekt ønsker vi å gå videre: Vi har gjennom det siste året flere ganger reist spørsmålet om kostnadene i de kommunale investeringene. Vi vet for eksempel at det er mulig å bygge idrettshaller til en langt lavere kostnad enn den Trondheim kommune har ligget på de senere årene, dette gjøres i andre norske kommuner som Røros og Oslo. Vi legger derfor i dette budsjettforslaget til grunn at alle investeringer skal gjennomgå med tanke på å redusere kostnaden i hver enkelt av dem. I tillegg vil vi, der dette lønner seg for kommunen, bruke nye løsninger som OPS og samspillkontrakter. Samlet mener vi at investeringer for ca 1 milliard i året fra 2015 til 2017 kan reduseres med ca 10 prosent på denne måten.

Vi mener kommunen må bli en langt mer aktiv forvalter av sin eiendom. Eiendeler kommunen ikke trenger å sitte med for å kunne gi innbyggerne gode tjenester bør selges, og inntektene brukes til å redusere kommunens gjeld. Dette vil gi en varig styrking av kommunens økonomi som vil komme alle byens innbyggere til gode. Eksempler på eiendom som bør vurderes for salg er Leuthenhaven, Retura, den kommersielle delen av Trondheim parkering, deler av Trondheim kino og eiendom kommunen ikke benytter til tjenesteproduksjon i dag.

Vi forutsetter salg av eiendom for 100 millioner kroner mer enn rådmannens forslag til budsjett. Videre forutsetter vi at alle prosjekter som settes i gang fra og med 2015 effektiviseres tilsvarende 10 prosent av budsjettet kostnad, enten gjennom bruk av OPS eller ved en gjennomgang av alle detaljer i prosjektene for å redusere kostnadene. De reduserte kostnadene i investeringsbudsjettet fører til en reduksjon i kapitalutgiftene på ca 10 prosent av redusert låneopptak. Gjennom økonomiplanperioden vil dette redusere kapitalutgiftene med til sammen ca 60 millioner kroner.

Det er behov for et ekstra løft innenfor idrettsbygg i Trondheim, dette har vi beskrevet i idrettskapitlet i dette budsjettet. Vi vil i de kommende årene styrke investeringene på dette området slik:

2014	2015	2016	2017	Sum
10	25	25	25	85

Gjennom salg av eiendom og eiendeler, bruk av OPS og effektivisering av alle byggeprosjekter fra 2015 av reduserer vi utgiftene på investeringsbudsjettet slik:

2014	2015	2016	2017	Sum
100	204,6	206,4	187	698

Dette medfører at de årlige investeringskostnadene reduseres med henholdsvis 100, 179, 181 og 162 millioner kroner. Dette gir en lettelse i driftsbudsjettet gjennom reduserte kapitalkostnader på henholdsvis 9, 17, 18 og 16 millioner kroner i planperioden – til sammen ca 61 millioner kroner.

14 INNDEKNINGER

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er opptatt av å sikre at Trondheim kommune har økonomisk handlefrihet til å sikre gode tjenester til innbyggerne i byen både i 2014 og i årene fremover. Det rødgrønne flertallet i bystyret har både fattet beslutninger om økt ressursbruk som ikke nødvendigvis medfører økning i kvaliteten på tjenestene (som "15-månedersvedtaket") og nekter av ideologiske grunner å styrke samarbeidet med private og frivillige om å utføre deler av kommunens tjenesteproduksjon. Det er nødvendig å tenke nytt i kommunens tjenesteproduksjon og økonomistyring.

Det var Høyre som i bystyrets møte i april 2009 tok initiativ til handlingsreglene som siden ble vedtatt av bystyret. Disse handlingsreglene sørger i dag for at økonomien i Trondheim kommune er langt tryggere og bedre styrt enn den var den gang. I dette budsjettforslaget går vi videre. Vi tar til orde for betydelige effektiviseringer og omstillinger i Trondheim kommune. Vi vil styrke og bygge ut samarbeidet med private, frivillige og ideelle aktører fordi vi vet at dette både skaper bedre tjenester og kan bidra til bedre styring med utgiftsveksten.

14.1 Styrket effektivisering: 33 millioner

Kommunen må til en hver tid drives mest mulig effektivt. Dette er spesielt viktig i en situasjon med trang økonomi, og hvor sentrale tjenester utsettes for kutt for å tilpasse kommunens aktivitetsnivå til de økonomiske rammene. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener derfor det er nødvendig med en kritisk gjennomgang av alle deler av kommunens virksomhet for å sikre at vi har rett kompetanse på rett plass, og at mest mulig av ressursene disponeres slik at de kommer særlig byens svakeste innbyggere til gode.

Den totale rammen for rådmannen og strategisk ledelse samt interne tjenester er på til sammen drøye 496 millioner kroner. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener det er rom for å effektivisere denne delen av kommunens aktivitet. Vi ønsker på en kritisk gjennomgang av alle kommunens tidsbegrensede prosjekter. Dette vil effektivisere driften av kommunen og redusere ressursbruken uten av dette går ut over kvaliteten i tilbudet til kommunens innbyggere. Vi forutsetter en innsparing på ca 15 millioner kroner.

Sykefraværet er betydelig utfordring for Trondheim kommune. Det gjennomsnittlige sykefraværet har i flere år ligget på om lag 10 prosent, i praksis vil det si at hver dag er noe i underkant av 1300 ansatte ikke på jobb. Våre partier foreslår en styrket innsats for å redusere fraværet etter mønster av tiltak gjennomført kommuner som lykkes bedre enn oss på dette området. En reduksjon i sykefraværet på ett prosentpoeng gir omtrent en innsparing i driften på 17 millioner kroner. Vårt mål er å redusere fraværet med minimum 2,5 prosentpoeng i løpet av en fireårsperiode, med minst ett prosentpoeng det første året. Vi mener en innsparing på ca 10 millioner kroner i første år av planperioden er realistisk.

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet tar til orde for en bedre kontroll med antall ansettelser i Trondheim kommune. Rundt 1.200 ansatte slutter i kommunen av ulike årsaker i løpet av året. For å holde antall ansatte på et bærekraftig kostnadsnivå, ønsker våre partier blant annet at enhetene vurderer å la stillingsressurser stå åpne ved naturlig avgang. Ledige ressurser kan da overføres til de delene av virksomheten som har størst behov. Dette tiltaket må særlig vurderes på administrative stillinger. Vi budsjetterer med en innsparing som følge av at en prosent av avgangen ikke erstattes med nyansettelser, som gir en innsparing på ca 6 millioner kroner.

Selv om det er kuttet ned på reiseaktivitet både på politisk nivå og i administrasjonen, brukes fortsatt en del ressurser på møter, konferanser og reiser. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener at reiseutgiftene fortsatt må ned. Ved bruk av videokonferanser vil det være mulig å redusere reiseaktiviteten ytterligere. Vi forventer en innsparing på ca 2 millioner kroner.

14.2 Konkurransetsetting: 20 millioner

En av årsakene til at Trondheim kommune har en svært anstrengt økonomi er at de rødgrønne partiene går mot et hvert forslag om å styrke samarbeidet med private aktører om å løse offentlige oppgaver. Konkurransetsetting betyr at kommunen velger å samarbeide med noen utenfor sin egen organisasjon om å løse den. Dette kan gi bedre kvalitet på tjenesten, lavere pris på tjenesten – eller til og med begge deler. Samarbeidet med private omfatter ikke bare

næringsdrivende. Det kan like gjerne bety et samarbeid med ideelle og frivillige organisasjoner. Ved å styrke arbeidet i de frivillige organisasjonene bidrar kommunen til å ta vare på og styrke dugnadsånden i byen vår.

14.3 Større fleksibilitet ved ansettelser: 12

Rådmannen forutsetter at økningen i heltidsstillinger vil medføre en kostnad på ca 22 millioner kroner. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet er opptatt av å skape rom for flere heltidsstillinger i kommunen, men mener satsingen må gjennomføres slik at den sikrer tilstrekkelig bemanning for brukerne. Derfor foreslår vi å omfordele noe av disse midlene til generell styrking av bemanningen (se våre forslag om styrking av bemanning i eldreomsorgen).

14.4 Effektivisert innkjøp: 15 millioner

Rådmannen budsjetterer med kjøp av varer og tjenester i kommunal tjenesteproduksjon for ca 1,7 milliarder kroner i 2014. Rapporten "Verdien av styrket kompetanse i offentlige innkjøpsprosesser" fra Menon Business Economics fastslår at norske kommuner "som et minimum kan spare omkring 10-15 prosent (...) på å profesjonalisere innkjøpsprosessene." Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet forutsetter at Trondheim kommune er blant de norske kommuner som har gode rutiner for innkjøp og god kompetanse på å inngå innkjøpsavtaler. Vi mener likevel det er rom for effektivisering av kommunens innkjøp. Bystyresak 166/13 som viste at det fortsatt er potensial for større lojalitet til kommunens innkjøpsavtaler. Vi reduserer rammen med 15 millioner de to første årene av planperioden, økende til 20 millioner de to siste årene.

14.5 Motivere flere til å stå lenger i arbeid

Rådmannen skriver i sitt budsjettforslag at "Budsjetterte utgifter til avtalefestet førtidspensjon (AFP) øker med fire millioner kroner som følge av at det er flere arbeidstakere som går inn i denne ordningen, enn det som går ut av ordningen." Det er et mål å få flere arbeidstagere til å stå lenger i jobb. Eldre arbeidstagere er en ressurs med verdifull erfaring og kompetanse. Trondheim kommunes kostnader med AFP-ordningen er på ca 55 millioner kroner. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet vil at Trondheim kommune skal bli en foregangskommune som arbeidsgiver for eldre arbeidstager, og vil gi arbeidstagere over seksti et eget seniortilskudd for å motivere dem til å stå i arbeid til ordinær pensjonsalder, og vil la ansatte som ønsker og er i stand til det få arbeide etter oppnådd aldersgrense. Vi forutsetter at tiltaket ikke gir økonomisk effekt før de to siste årene i planperioden. Da forutsetter vi en årlig innsparing på 2 millioner i året.

14.6 Omstilling for overtallige og sluttpakker

Det interne arbeidsmarkedet (DIA) i Trondheim kommune er nødvendig, men utgiftene til denne ordningen må ned de kommende årene. Det betyr at de som blir meldt inn som overtallig må få ny jobb en annen plass i kommunen hurtigere, tilbys videreutdanning eller få si opp i kommunen med en sluttgodtgjøring. Mer bruk av de to siste ordningene vil være en vinn-vinn situasjon for den ansatte og kommunen. Vi forutsetter at denne ordningen ikke gir innsparinger i 2013, men 2 millioner i året i resten av planperioden.

14.7 Egenandeler: 7 millioner

Noen tjenester kommunen leverer finansieres delvis med egenandeler. Av disse er det rom for å øke brukerbetalingen noe, uten at det medfører uakseptable belastninger for brukerne av dem. Vi foreslår også i et av våre verbalforslag at rådmannen skal legge frem en sak med forslag til styrket gradering av brukerfinansiering basert på den enkeltes betalingsevne. Vi foreslår følgende endringer av egenandeler:

14.7.1 Egenandel for trygghetsalarm: 4 millioner

Trondheim kommune er den eneste av de store byene i landet som ikke har egenandel for trygghetsalarmen. Rådmannen har tidligere foreslått å innføre egenandel. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener det bør innføres en egenandel for dem av byens pensjonister som har best inntekt, og foreslår at det innføres egenandel for alle som har mer enn tre ganger folketrygdens grunnbeløp i inntekt.

14.7.2 SFO-kontingent: 2 millioner

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet foreslår en moderat økning av SFO ut over rådmannens forslag: Den foreslåtte kontingenten økes med 50 kr/mnd for barn med heltidsplass og 20 kr/mnd for barn med inntil 12 timer i SFO ut over rådmannens forslag. Dette gir en inntekt på 2 millioner kroner i året.

14.7.3 Kontingent for kulturskolen: 1 million

Kontingenten for kulturskolen økes tilsvarende 50 kr/mnd. Dette gir en inntekt på 1 million kroner i året.

14.8 Reduserte kapitalutgifter: 9 millioner

Som beskrevet i kapittel 11, investeringsbudsjettet, reduserer vi kapitalkostnadene gjennom flere grep: Salg av eiendom og eiendeler, effektivisering av det enkelte investeringsprosjekt, og bruk av OPS og samspillkontrakter. Vi viser til at bystyret i sak 2/13 enstemmig uttrykte bekymring for veksten i kommunens gjeld. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet viser med dette forslaget at vi tar denne bekymringen på alvor.

14.9 Leksehjelp: 4,7 millioner

Den nylig avgåtte rødgrønne regjeringen tvang kommunene til å innføre frivillig leksehjelp for alle barn på 1.-4. trinn i barneskolen. Fra fagfolk er det stilt spørsmål ved om tilbudet kommer frem til dem som trenger det mest. Vi velger derfor å omdisponere midlene som er avsatt til leksehjelp. Midlene benyttes til å styrke lærertettheten i skolen, noe som styrker den ordinære undervisningen og gir større mulighet for tilrettelegging av undervisningen for den enkelte. I tillegg igangsetter vi forsøk med leksehjelp i ungdomsskolen, da det er en betydelig større utfordring for foreldrene å hjelpe elever på ungdomsskolen med leksene enn barn som er i starten av grunnskolen.

14.10 Økt bruk av familiebarnehager: 2 millioner

Familiebarnehager blir i særlig grad foretrukket av foreldre med barn i alderen ett til tre år, og er rimeligere i drift enn ordinære barnehager. Barn under tre år i barnehager er dobbelt så kostbare som over tre år. Dermed vil innsparingspotensialet være stort dersom et økt antall familiebarnehager reduserer etterspørselen etter småbarnsplasser i ordinære barnehager. Vi ønsker å gjøre familiebarnehagene mer attraktive blant annet gjennom flere avdelingsbaserte familiebarnehager. Dette vil gi tettere pedagogisk samarbeid og økt trygghet for de ansatte ved sykdom/permisjoner.

14.11 Utendørs treningsapparater: 500.000

De rødgrønne partiene i bystyret har vedtatt en satsing på utendørs treningsapparater. Vi er opptatt av å legge til rette for fysisk aktivitet i befolkningen, men mener disse ressursene vil komme langt flere til gode ved å styrke vedlikeholdet av løypene i markaområdene.

14.12 MOLGA og Trondheimsregionen: 750.000

Midt-Norsk Olje og Gass har som formål å ”styrke regionens industrielle vekst gjennom bedre utnyttelse av naturressursene i Norskehavet”. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener dette er en oppgave som bedre ivaretas gjennom de ordinære politiske organene, og avviker støtten til

formålet. Trondheimsregionen er regionråd for Trondheim og ni av våre nabokommuner. Trondheimsregionen har blant annet satt i gang et prosjekt for markedsføring av regionen. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener dette bedre ivaretas gjennom satsing på reiseliv og satsinger gjennom arbeidet med strategisk næringsplan sammen med næringslivet og i samarbeidet med regionens FOU-miljøer.

15 BUDSJETTET I TALL

15.1 Utgiftsøkninger:

	2014	2015	2016	2017	Sum
Eldre	14,7	14,7	14,7	14,7	58,8
Annen omsorg	5	5,1	7,1	7,1	24,3
Skole	12	14	14	14	54
Tilbud til rusmisbrukere	3,3	3,3	3,3	3,3	13,2
Kultur/idrett	4,8	3,8	3,8	3,8	16,4
Barnevern	6	12	12	12,4	42,4
Eiendomsskatt	35	43	51	59	188
Byutvikling og vedlikehold	15,5	15	15	15	60,5
Sum	96,3	110,9	120,9	129,3	457,6

15.2 Inndekninger

	2014	2015	2016	2017	Sum
Konkurransetsetting	20	20	30	40	110
Effektivisering	60	62	74	79	275
Egenandeler	7	7	7	7	28
Reduserte kapitalkostnader	9	18,0	18,1	16,2	61,3
Leksehjelp	4,7	4,7	4,7	4,7	18,8
Økt bruk av familiebarnehager	2	2	2	2	8
Utendørs treningsapparater	0,5	0,5	0,5	0,5	2
MOLGA	0,26	0	0	0	0,26
Notat fra rådmannen 28.11.	5,8	0,7	0,7	0,7	7,9
Trondheimsregionen	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Sum	109,8	115,4	137,5	150,6	513,3

Våre forslag til utgiftsøkninger er mindre enn våre forslag til inndekninger, både hvert enkelt år og hele perioden sett under ett. Vi øker utgiftene i planperioden med til sammen 458 millioner, og reduserer dem med 513 millioner. I sum medfører dette forslaget at vi reduserer utgiftene til kommunen og øker avsetningene på kommunens disposisjonsfond: Ut over rådmannens forslag vil vi med dette sette av 55 millioner kroner på kommunens disposisjonsfond. Sammen med rådmannens tilførsel av 180 millioner betyr det at fondet ved slutten av planperioden vil være styrket med ca 230 millioner kroner. Dette gjør kommunen mer robust til å møte uforutsette hendelser, og vil også dels kunne benyttes som egenkapital i forbindelse med investeringer mot slutten av perioden.

16 VERBALFORSLAG

16.1 Lettere tilgang til psykisk helsehjelp

Halvparten av befolkningen vil oppleve psykiske problemer i løpet av livet. Så mye som halvparten av dem som faller ut av skolen og hver fjerde som faller ut av arbeidslivet, oppgir psykiske problemer som årsak. Ventetiden for psykisk helsehjelp er svært lang og køen har vokst. Bystyret mener dette er en uverdigg kø. Rådmannen bes derfor om å gå i dialog med statlige myndigheter med tanke på å etablere et prøveprosjekt med en ordning med "fastpsykolog". Ordningen må ikke innebære at enhver vil ha rett til sin egen psykolog som man har til sin fastlege, men at det skal bli lettere å få tilgang til psykisk helsehjelp.

16.2 Styrke realfagsinteressen for jenter

Rapporten "Jenter og realfag i videregående opplæring" fra SSB viser at det er en klar sammenheng mellom valg av realfag og tidligere prestasjoner i matematikk og naturfag. I Trondheimsskolen viser tallene for nasjonale prøver i matematikk at langt flere gutter presterer på de to høyeste nivåene i regning 8. trinn enn jenter. Bystyret ber skolene sette i gang egne prosjekter for å stimulere interessen for realfag blant jenter. Mulige tiltak er treffsteder for realfagsinteresserte jenter i ungdomsskolen, arrangere Teknologi-camp for jenter etter modell av jenteprojektet ADA på NTNU, for jenter på videregående.

16.3 Fritt brukervalg i hjemmetjenesten

Bystyret mener at et større mangfold i tjenestetilbudet vil ha positiv effekt på kvaliteten i tjenestene. Det innføres derfor fritt brukervalg innenfor hjemmetjenesten. Rådmannen bes om å fremme en sak hvor det redegjøres for hvordan fritt brukervalg skal organiseres i Trondheim kommune. Saken legges fram til politisk behandling i første halvdel av 2014.

16.4 Åpen Hornemannsgård i helligdagene i påsken

Mange enslige eldre opplever å være ensomme, særlig i helligdager hvor mange andre reiser bort eller har andre aktiviteter. Eldrerådet har tatt initiativ til å åpne Hornemannsgården i helligdagene i påsken for å gi et tilbud til denne gruppen. Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet ber rådmannen legge frem en sak med forslag til hvordan dette kan løses, og med forslag til eventuelt kommunalt tilskudd til tiltaket.

16.5 Fritak fra eiendomsskatten for fredede og verneverdige bygninger

Bystyret har nettopp vedtatt en kulturminneplan som viser behovet for incentiver for private eiere av fredede og verneverdige bygninger slik at disse tas vare på. Slike bygg har ofte stort vedlikeholdsbehov, og vedlikeholdet er i tillegg gjerne kostbart. Rådmannen bes om å legge frem en sak om fjerning av eiendomsskatt for fredede og verneverdige bygninger så raskt som mulig.

16.6 Omorganisering av Trondheim parkering KF

Bystyret er opptatt av at Trondheim parkering KF som i dag driver både parkeringsforvaltning og konkurranseutsatt virksomhet, ikke skal kunne mistenkes for å drive på kant med konkurransereglene i nasjonalt og/eller internasjonalt lovverk. Bystyret ser det derfor nødvendig å be rådmannen gå i dialog med foretaket for starte en omorganisering, slik at den konkurranseutsatte delen av selskapet organiseres i et aksjeselskap, mens den forvaltningsmessige delen beholdes som et kommunalt foretak.

16.7 Rammer for Trondheim kommunale pensjonskasse og vurdering av dens resultater

I bystyresak 2/12, "Styrking av egenkapitalen til Trondheim kommunale pensjonskasse", skrev rådmannen blant annet: "TKP har en aksjeandel på 12 prosent, har andre kommunale pensjonskasser hatt en aksjeandel som i gjennomsnitt har ligget om lag 8 prosentpoeng høyere

enn dette. Lavere aksjeandel i TKP enn i andre pensjonskasser har isolert sett medvirket til at TKP har hatt en lavere avkastning i de siste årene.” Bystyret vedtok i behandlingen av saken en merknad hvor det blant annet sies ”Det er ikke bystyrets intensjon å legge til rette for økt risiko gjennom økte investeringene i aksjemarkedet.” Bystyret ber rådmannen sammen med TKP vurdere om investeringsmandatet til TKP er hensiktsmessig og sammenligne dette med rammene til andre kommunale pensjonskasser. Videre ber bystyret rådmannen om å gjennomføre en sammenligning (”benchmark”) av TKP og andre pensjonskasser for å vurdere om den gir de resultater som bør kunne forventes.

16.8 Utredning av bybane

Bystyret ber rådmannen gjennomføre en ny utredning av spørsmålet om en eventuell bybane i Trondheim. Forutsetningen er en trase fra Sluppen/Tempe-området til Strindheim/Brundalen, i det området som til nå er omtalt som ”kollektivbuen”. Dersom det blir aktuelt å etablere en bybane i dette området mener bystyret det må gjøres som en del av et helhetlig grep i arbeidet med byutviklingen, hvor antall innbyggere i området dobles fra ca 50.000 til 100.000, og antall arbeidsplasser også dobles fra ca 50.000 til 100.000. En eventuell bybane må bygge opp under målene i Miljøpakken, og bidra til å gjøre kollektivtrafikken mer attraktiv.

16.9 Evaluering av Trøndelags europakontor

Trondheim er medier i Trøndelags europakontor. Bystyret ber om at rådmannen gjennomfører en evaluering av kontoret og dets virksomhet – gjerne i samarbeid med de andre eierne av det. Gjennom EØS-avtalen har Norge og norske aktører gode muligheter til å påvirke utfallet av saker i EU, gitt at vi engasjerer oss i dem før de er kommet til endelig beslutning i Bystyret har som mål at kontoret skal bistå næringslivet slik at våre bedrifter lettere kommer seg inn i europeiske markeder, bistå offentlige myndigheter i Trøndelag og våre FOU-institusjoner med å følge opp saker av relevans for Trondheim og landsdelen.

16.10 Redusere prosjektarbeid

Bystyret er opptatt av å redusere mengden prosjekter i kommunen for å sikre bedre styring med ressursbruken i administrasjonen. Bystyret ber derfor om at det legges frem for formannskapet en oversikt over alle prosjekter kommunen er involvert i. Bystyret ber også om at den nye runden av Smart City som ble vedtatt av formannskapet stanses inntil det er fremlagt en evaluering av den første runden av det.

16.11 Familiesenter

Tidlig innsats kan være avgjørende for at barn og familier i faresonen klarer å bedre situasjonen før det ender med omsorgsovertagelse. Brukerundersøkelsen viste at flere familier hadde hatt nytte av råd og veiledning på et tidlig stadium. Siden økningen i barnevernssakene har vært størst for de minste barna (aldersgruppen 0-5 år), vil opprettelse av egne lavterskel familiesentre kunne bli et viktig hjelpetiltak. Rådmannen bes om å legge frem en sak for bystyret med forslag til opprettelse av familiesentre for småbarnsfamilier hvor terskelen for å få plass ikke skal ligge på grensen til akutt plassering/omsorgsovertagelse.

16.12 Støtte til idrettsanlegg

Mange av idrettsarenaene bygges, finansieres og vedlikeholdes av idrettslagene selv. Bystyret må få seg forelagt en sak med vurdering av om kommunen fra 2015 kan bidra mer til kommunal anleggsstøtte til eierne av idrettsarenaene. En omprioritering av midler til idretten, fritak for avgifter for eksempel fritak for vannavgift for de som driver snøproduksjonsanlegg og/ eller lavere pris for kjøp av tjenester fra kommunen.

16.13 Veipakke og styrket vedlikehold av byens veier

Bystyret aksepterer ikke at kommunens veier fortsetter å forfalle og ber om at rådmannen legger frem en sak om en pakke for opprustning av veiene for bystyret:

Byen deles opp i fire områder som legges ut på anbud med livsløpkontrakter. I hvert område får en entreprenør ansvar for å ruste opp de kommunale veiene til fullgod standard i løpet av tre år, og deretter holde veiene ved like både sommer og vinter de kommende 15 årene. Trondheim kommune betaler for tjenestene fra veiene er satt i fullgod stand, senest i 2017. Tiltaket medfører at kommunen ikke betaler for det fortløpende vedlikeholdet av veiene de tre første årene. Derfor medfører det at kommunen reduserer sine utgifter til området betraktelig de første årene av pakken. Etter anleggsperioden vil utgiftene til vedlikeholdet reduseres i forhold til dagens nivå i en periode fordi veistandarden er langt høyere. Innsparingen på drift og vedlikehold som følge av pakken avsettes som buffer og øremerkes til finansiering av veipakken når kommunen skal begynne å betale for tjenestene som utføres. Rådmannen bes også å vurdere hvorvidt kommunen selv bør finansiere denne investeringen eller om det bør overlates til entreprenørene.

16.14 Kommunal overtagelse av spillemiddelfordeling

Bystyret vil søke om at Trondheim kommune kan overta fordelingen av spillemidler som en prøveordning. Slike beslutninger treffes best nærmest mulig de som blir berørt av beslutningene, og regjeringen har åpnet for prøveordninger som kan styrke lokalt selvstyre.

16.15 Evaluering av festivalene og tilskudd til disse

Høyre, Venstre og Pensjonistpartiet mener det er behov for en jevnlig gjennomgang av festivalene og tilskuddene til disse. Budsjettet for festivalstøtte er begrenset og det er viktig å sørge for at bevilgningene blir brukt riktig. Rådmannen bes om å legge frem en sak hvor festivalenes økonomi og drift evalueres med sikte på en riktig fordeling av midler mellom de forskjellige festivalene.

Alle bilder i dokumentet er tatt av Carl Erik Eriksson med unntak av bildet i kapitlet barnevern, som er tatt av Merethe Baustad Ranum.